

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої освіти

Щодо навчання студентів з питань
безпеки життєдіяльності

Шановні колеги!

Міністерством освіти і науки України (далі – Міністерство) проведено аналіз виконання вимог законодавства з питань безпечної життєдіяльності населення (охорона праці, охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) закладами вищої освіти стосовно організації навчання студентів.

Міністерство стурбоване тим, що в більшості закладів вищої освіти освітніми програмами та навчальними планами не передбачено формування у студентів знань, умінь та навичок щодо забезпечення необхідного рівня безпеки життєдіяльності як з особистої безпеки, так і безпеки тих, хто їх оточує.

Спостерігається тенденція виключення з навчальних планів, особливо гуманітарних спеціальностей, вивчення питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту населення та територій, основ надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, а також виключення з навчальних програм студентів дисциплін “Безпека життєдіяльності”, “Охорона праці”, “Цивільний захист” і навіть скорочення кафедр безпеки життєдіяльності, внаслідок чого ми втрачаємо науково-педагогічні кадри, які вивчають та викладають питання безпеки життєдіяльності.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України “Про освіту” законодавство України про освіту ґрунтується на Конституції України та складається із Закону України “Про освіту”, спеціальних законів, інших актів

законодавства у сфері освіти і науки та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Законодавством України визначено норми щодо порядку організації навчання з питань безпеки життєдіяльності для всіх категорій населення.

Так, частиною восьмою статті 18 Закону України “Про охорону праці” визначено, що **вивчення основ охорони праці** забезпечує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки, **в усіх закладах освіти.**

Відповідно до пункту 3 статті 41 Кодексу цивільного захисту України навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях та правилам пожежної безпеки є **обов’язковим** і здійснюється під час освітнього процесу за рахунок коштів, передбачених на фінансування закладів освіти.

Крім того, пунктами 19 та 20 Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444, визначено порядок навчання здобувачів освіти у закладах вищої освіти.

У своїй доповіді “Стратегія 2020” Президент України Порошенко П. О. назвав сталий розвиток і безпеку держави, бізнесу та громадян серед пріоритетних завдань, які стоять перед нашим суспільством. Особливо гостро це відчувається в час, коли держава змушена вирішувати питання своєї цілісності та збереження суверенітету.

Статистика свідчить про те, що рівень смертності та травматизму в Україні набагато перевищує аналогічні показники розвинутих країн світу. За темпами вимирання людей Україна входить до першого десятка країн світу, а дитяча смертність є найвищою в Європі. За результатами Всеукраїнського перепису населення, що відбувся у грудні 2001 р., чисельність громадян скоротилася майже на 4 млн, а зараз це скорочення становить вже більше ніж 6 млн.

У такій ситуації зрозумілим є те, що кожна людина і, безперечно, людина з вищою освітою повинна усвідомлювати важливість питань безпеки життєдіяльності.

Освіта ґрунтується на основних принципах щодо навчання жити разом, пізнавати, діяти, жити зберігаючи психічне та фізичне здоров’я.

Мета безпечної професійної діяльності полягає в тому, щоб сформувати у людини свідоме й відповідальне ставлення як до питань особистої безпеки, так і безпеки тих, хто її оточує, навчити людину розпізнавати й оцінювати потенційні небезпеки, визначати шляхи надійного захисту від них, уміти в разі потреби

надати допомогу собі та іншим, а також оперативно ліквідувати наслідки прояву небезпеки у різноманітних сферах людської діяльності.

Звертаємо увагу всіх керівників закладів вищої освіти на дотримання вимог законодавства України у сфері безпеки життєдіяльності.

Враховуючи зазначене, пропонується під час засідань вчених рад закладів вищої освіти розглянути питання щодо організації навчання студентів всіх спеціальностей за дисциплінами, які відповідно передбачають формування у студентів:

що навчаються за освітнім ступенем бакалавра – здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях;

що навчаються за освітнім ступенем магістра – здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерські якості на посаді керівника. Знання міжнародних норм і законодавства України у сфері безпеки життєдіяльності населення, системи управління охороною праці та цивільного захисту.

З повагою

Міністр

Лілія Гриневич